

Egy éjszaka az élet hajótöröttjei között

(Saját tudósítónktól.) Komoly, gondozott, szürke épület, fenn a homlokzatán fekete betűk hirdetik: »Hajléktalanok menhelye«. A rácsos kapu mögött apolt díszkert látszik.

Esti hat óra, künn ösziösen zuhog az eső. Már gyülekeznek a menház vendégei. Harangoznak. A gondnok úr, kis, tiszta szobában megnyitja a felvételt. Sorban eléje járulnak a jelentkezők, bemondják a nevüket, hol születtek, foglalkozásukat, aztán lefektetik az ezer koronás hálóbérrt.

Micsoda praecesszió!

Béla bácsi nem bírja a poloskákat

Az első: félvak cimbalomtanár, ma is házakhoz jár oktadni ugyan, de lezüllött, kopott külső, mintha valójában az »Éjjeli menedékhely« tablójából lépne ki. A gondnok — nyugalmazott városi tanár — megkérdezi:

- Mióta lakik itt, Béla bácsi?
- Három hónapja.
- És miért jött el az előbbi lakásáról?
- Mert nagyon sok volt a poloska, kérem szépen.

Ha mosdottam, egész fekete volt a lavór tőlük, a vizespohár is tele volt velük... inkább idejöttem.

Jönnek utána sorba a fáváros megbújt szegényei, öregek, rongyosok, nyomorultak. Gépiesen megy a felvételtük, hisz a legtöbbször tizenöt esztendő óta állandó vendége a menháznak. Póftos, szakettes férfi áll az asztal elé:

- Foglalkozása?
- Főkönyvelő.

És most elered a panasza. Állástalanság, nem lehet elhelyezkedni. Nem csoda, hogy idáig jutottam.

Herczeg Ferenc iskolatársa

Egy öreg úr áll a gondnok elé. Kérderül, hogy valaha gazdag verseci borbizományos volt, de az oláhok kiforgatták minden vagyonából. Családja elhalt, most Pesten ügyműködik. Krajaárokat keres csak a munkájával, ezért negyedkilo kenyeret reggelizik, negyedkilót vacsonázik.

— És az ebédje?

Legyint a kezével fájdalmas mosollyal.

Azután a régi verseci napokról beszél, gyermekkoráról, ismerősökről. Megemlékezik Herczeg Ferencről is, aki szintén verseci származású.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: Egy éjszaka az élet hajótöröttjei között

Forrás: Pesti Napló

Bp
(Hely)

1924. 8. 2.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

361.1

Hely

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

— Herzog Ferivel, a költővel — mondja felesé-
lanó szemmel — együtt jártunk a normáliskolába.

Kedvetlen, rokkant, öreg már Hammer bácsi. Csak egy érzés tartja benne a lelket: a fanatikus románygűfőlet. Sírní kezd, amikor arról ábrándozik, hogy a magyarság egyszer még visszakapja azt, ami az övé. Remegő kézzel gesztikulál... szegény, ott alcar ő is lenni.

„De jött a nő...“

— L. István, — diktálja be valaki — 38 éves, ró-
mai katolikus tisztviselő vagyok.

Ránézek. Borotvátlan, gondozatlan külső. Kérés nélkül beszélni kezd.

— Én, kérem a Szent Imre-kollégiumban voltam
állásban legutóbb... ő... azelőtt!... Tudom, úgyse
hisznek nekem az urak, de hallgassanak meg: Föld-
művelésügyi minisztériumban voltam, meg földbirto-
kos is voltam Ménfőn. Ami a kvalifikációmot illeti,
gimnáziumi érettségi, azután jog, sőt orvosi egyetem
is. De jött a nő, színésznő, feleségül vettem...
Úgy-e sablonosnak látszik, uraim? Pedig nem az...
különösen végigélni!... És a feleség megcsalt, ki-
fosztott tönkretett.

És sebeseen szedi elő az okmányait, hogy a sza-
valt igazolhassa.

Kérem, én a Szent Szív-társulatnak ma is tagja
vagyok.

Akit a kurzus tett tönkre

Magas, őszülő férfi a következő. Rendes megjele-
nésű, nem zavart, vagy alázatos, mint általában a
jelentkezők a gondnoki irodában.

Megtudjuk róla, hogy nyugdíjas főszolgabíró. A
története, amit idejutásának mentésére előad, igazán
nem érdektelen.

— Ösüemesi, római katolikus családból száрма-
zom, az apám huszártiszt volt. Én közigazgatási pá-
lyára léptem. Most mult tiz éve, hogy egy felvidéki
járás főszolgabírójának választottak meg. Azután
jött a háború, egyedül maradtam hivatalomban. A
forradalom alatt elvittek Vácra, mint veszélyes
elemet. 1919 augusztusban, a kommun után visszake-
rültem irásztalomhoz. Nyugodtan folytatom a mu-
kámot és akkor mezzavart a magas politika.

— Kérem szépen, — folytatja — engem valójában
az tett tönkre, hogy akciót kezdtem Belicska minisz-
ternél a T osztály működése ellen. Nem tudtam el-
tűnni, hogy süketre pofoztak embereket, hogy ártat-
lanok fejére vizet csöpögtettek napokon keresztül,
középkori kínzórendszerral. Ezután összefogtak elle-
nem a reakciós vármegyék, nyugdíjaztak. A
további már gyorsan következett be. A feleségem
elvált tőlem, persze kiürült a spájz, én Pestre kerül-
tem. Itt ödögök már évek óta, állást nem bírok
kapni. A multkor ugyan már volt reményem, hogy
kapok egy hivatali négyszázezer korona fizetéssel...

— Egy hátre?

— Ó kérem — mosolyog bágyadtan — dehog,
egy hónapra. De az is jó volna.

Köszön, megy az ágy felé.

A hálóteremben

Most már késő van, a lesötétített hálótermekben
pricceseken fekszenek a menház növendégei. Az eső

időre való tekintettel ma többen is, mint amennyi a
férőhely. Leírhatatlan bűz fogad, mákor belépünk.
Hetes mosdatlanság, rongteteg piszok, rosszul táplált
testek rettenetes gőze terjeng a levegőben. Ők meg-
szokták, Álszanak. Csak egyikőjük, aki kísérőnk sze-
rint az egész menházban a legfiatalabb nő, van éb-
ron. Torzaró, negyvenéves nő.

— A burgonyazúzóban vagyok munkás, — mondja
— tizenháromezer korona a napi bérem.

Érthető, hogy nem telik többre, mint a menház ke-
mény priccsére.

Tíz óra, elnyugszik minden élet a termekben, al-

szik már a főbíró úr és Hammer bácsi is, akcsanak a
rongyos, tépet koldusok.

Kora reggel fel kell kelni. Hat órakor sorban
állnak az udvaron, ezalatt a szolgálta átvizsgálja, vaj-
jon minden felszerelési cikk megvan-e? Sokszor for-
dult már elő, hogy egyik-másik vendég elemeli a
lepedőt, vagy a törölközőt. Ha minden rendben van,
kinyúlnak a kapuk — mehetnek.

Komoly, gondozott, szürke épület, fenn a homlok-
zatán fekete betűk hirdetik: »Hajléktalanok menhe-
lye.« Félig a nyomor, félig a lelkibetegség kór-
háza ez.